

Telegraful

Organ național-bisericesc

Onor. «Asociațiunea» 2 ex. (Of.)

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Nr. 3874/1929.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe rom. de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ort. din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș

Iubitului cler și popor din parohiile ortodoxe române din Statele-Unite ale Americii de Nord: Har și milă de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Isus Hristos.

«Numai cu vrednicie după evanghelia lui Hristos să petreceți, ca ori de voi veni și vă voi vedea pe voi, ori neîfind de față la voi, să auz de voi, să stați într'un duh, cu un suflet împreună nevoindu-vă pentru credința evangheliei». (Filipeni 1, 27).

De multă vreme port în inima mea dorința de a veni în lumea nouă a Americii, ca să Vă văd pe Voi, iubiții mei fii sufletești, față la față, să iau cunoștință despre starea Voastră, să Vă împărtășesc mângăierile credinței și binecuvântările sfintei noastre biserici dreptmăritoare române.

Dar împrejurările de acasă și multe îndatoriri ce le-am avut întru păstoria turmei mie încredințate și întru îndrumarea așezămintelor sfintei noastre biserici, m'au împedecat până în momentul de față de a-mi duce la îndeplinire dorința mea.

Văzând că nici în anul acesta nu voi avea putința de a întreprinde o călătorie la Voi, iubiții mei, m'am hotărât să Vă trimit pe unul dintre împreună lucrătorii mei, pe iubitul meu consilier arhiepiscopesc părintele **Trandafir Scorobet**, ca în numele meu să Vă cerceteze pe rând prin parohiile voastre și cu toată dragostea să îndeplinească între Voi lucrul cel sfânt al evangheliei. Prin scrisorile ce mi le-a trimis, ajungând și începându-și lucrul în mijlocul vostru, mi-a umplut de mare bucurie și mulțumire sufletul meu.

M'am bucurat înainte de toate, că l-ați primit cu toată dragostea ca pe un sol binevestitor al evangheliei Domnului și i-ați stat întru ajutor la îndeplinirea sarcinii sale între Voi. M'am bu-

curat apoi de știrile ce mi le-a trimis despre țaria Voastră în credința strămoșească și despre alipirea și dragostea fiecăreia ce o aveți către sfânta noastră biserică ortodoxă română, către învățăturile și așezămintele ei. Nu mai puțină mulțumire am simțit în inima mea, luând cunoștință din ziarele dela Voi și din rapoartele ce mi s'au trimis, cu câtă înțelepciune a sămănat între Voi trimisul meu cuvântul Domnului, cu câtă râvnă V'a povățuit în calea mântuirii și cu câtă dragoste s'a interesat despre toate ale Voastre, luând peste tot locul unde a trebuit măsuri potrivite pentru binele Vostru sufleteș și pentru întărirea sfintelor biserici dela Voi. Nu mă îndoesc, că îndrumările ce Vi le-a dat, le-ați primit în inimile Voastre și urmându-le întocmai, vor aduce roade îmbelșugate.

Îndeosebi mă adresez către preoții Voștri cu sfatul, ca în toată bună vremea să stea alături de Voi și înțelegându-Vă năcazurile și lipsurile, cu vorba și cu fapta să Vă povățuiască pe calea mântuirii sufletului. Iar Voi, iubiții mei, să-i cinstiți ca pe părinții și păstoria Voștri sufletești. Pe cei mai stăruitori, cari stau în slujba cuvântului dumnezeesc, cari lucrează în școli pentru luminarea copiilor Voștri, cari au înființat și conduc coruri în sfintele biserici și se poartă cu mai mare dragoste și râvnă duhovnicească către Voi, îi voi avea și eu în mai mare cinste și după propunerile consilierului meu trimis la Voi, îi voi răsplăti. Programul de muncă și hotărârile înțelepte pe cari le-a luat conferența preoților de acolo, le-am luat cu plăcere la cunoștință.

Am aflat despre **congresul** ce se va ține și care poate se va fi și ținut până la primirea acestei cărți pastorale, cu participarea reprezentanților tuturor parohiilor noastre de acolo. La tot cazul acel congres trebuie să fie expresia dragostii, a unității bisericești și naționale, precum și a bunei înțelegeri dintre fiii bisericii noastre din America. Căpătând parohiile noastre răslețe de acolo, o organizație care să le aducă în legături mai strânse

unele cu altele, avem cele mai bune nădejdi că situația lor se va întări, munca preoților va fi mai sprijinită, conștiința obștei credincioșilor se va înălța, iar legăturile canonice cu biserica mamă din patrie vor fi mai vii și mai rodnice. Strângerea rândurilor între cei ce trăesc atât de răslețiți va avea urmări binefăcătoare.

Dar la baza străngerii rândurilor trebuie să stee puterea iubirii, care singură apropie pe om de om, ba face să dispară chiar distanțele cele mai mari. De aceea Vă îndemn, iubiții mei, să Vă iubiți unii pe alții și să Vă stați într'ajutor cu sfatul, cu învățătura și mai ales cu fapta. Curmați orice vrajbă și neînțelegeri s'ar fi incubat în mijlocul Vostru și vă adunați în jurul bisericilor și a preoților Voștri. Credința strămoșească să Vă fie razimul cel mai tare în mijlocul lumii de acolo. Prin credință veți ține cea mai strânsă legătură cu neamul nostru românesc, cu familiile și cu rudeniile Voastre de acasă. Să nu Vă plecați urechile spre învățături străine de legea noastră românească, căci ele duc sufletul la pierzare. Cu durere am văzut rătăcirea unora cari părăsindu-și legea și trecând acolo la secte, când s'au întors în țara românească, nu s'au mai rugat ca frații lor, au dat sminteală altora și s'au făcut de batjocura lumii. Pe cei rătăciți dintre Voi cu dragoste de frate să-i întorceti la calea cea adevărată — după îndemnul sfântului apostol Pavel: «**Cu un suflet împreună nevoindu-Vă pentru credința evangheliei**».

Jertfele Voastre pentru clădiri de biserici, de școli și case parohiale sunt vrednice de toată lauda și sunt dovadă grăitoare despre dragostea de lumină și cultură, ce o aveți. Unde încă nu s'au putut înființa școli, acolo familia trebuie să fie școala în care copiii Voștri să învețe dulcea noastră limbă, cartea românească și obiceiurile noastre strămoșești, ca să nu se înstrăineze de neamul nostru.

Astăzi e o mândrie să fii român și cu această mândrie să

ridicați cinstea neamului nostru între popoarele și limbile cu cari trăiți împreună. Purați-Vă cu cunoștință către țara care Vă adăpostește și fiți cu supunere și ascultare către legile ei. Statele-Unite ale Americii au fost de cel mai mare ajutor pentru sfârșitul bun al războiului, pentru eliberarea românilor de sub stăpâniri străine și pentru încheierea României mari.

Pe lângă acestea, iubiții mei, Vă mai sfătuiesc să Vă îngrijiți de sănătatea Voastră, mai ales aceia cari faceți munca grea în fabrici și ateliere. Chivernisiți-Vă cu înțelepciune câștigul Vostru, căci numai așa Vă veți prețui munca Voastră. Fiți cruțători și nu Vă cheltuiți bănișorii adunați cu trudă pe lucruri nefolositoare ori chiar stricacioase. Ceice ați lăsat aici la noi soții și copilași, gândiți-Vă la ei, scrieți-le cât mai des și-i ajutați. Cercetați regulat sfintele slujbe în Dumineci și sărbători și Vă faceți rugăciunile în casele și familiile Voastre. Apropiati-Vă de sfintele taine, în deosebi de mărturisire și de sfânta cuminecătură, ca să trăiți împreună cu Hristos Domnul nostru. Incunurați ispitele și păcatele și Vă împodobiți sufletul cu virtuțile vieții creștinești, cari îi dau bucurie și mulțumire și pace aici pe pământ și-i cheazășue viața cea veșnică dincolo de mormânt. Iar eu arhiereul și părintele Vostru sufleteș, ca și până acum, așa și de aici înainte Vă voi pomeni în rugăciunile mele către Dumnezeu, ca să Vă trimită darul său cel luminător și sfântitor.

Cu aceste gânduri și povețe venind cu sufletul meu la Voi și împărtășindu-Vă arhiereasca Noastră binecuvântare, am rămas

Sibiu, 18 April 1929

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

(ss) **Nicolae**

arhiepiscop și mitropolit.

*

Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, în ședința din 29 Aprilie 1929, sub Nr. 28, mulțumind I. P. S. S. Păr. Arhiepiscop și Mitropolit

NICOLAE pentru îndălțatoarea și mult simțita pastorală, adresată credincioșilor noștri din America, a decis publicarea și distribuirea ei, atât între credincioșii de peste Ocean, cât și între cei de acasă.

Marea aniversare

— In capitală. — Catedrala Mântuirii Neamului. —

După ziua închinată memoriei Eroilor căzuți în războiul desrobitor, ziua de zece Mai, ca simbol de independență și de unire a tuturor românilor, a fost sărbătorită de întregul popor cu înălțătoare însuflețire, care în capitală s'a manifestat prin ovațiunile și aclamările uriașe aduse Membrilor Familiei Regale în tot parcursul cortegiului regal dela palat spre patriarhie. Mândria, încrederea și speranța străluceau pe fețele miilor de cetățeni cu ochii târșiți la Micul Suveran al României libere și întregite.

La ora 10 dimineața cortegiul regal a sosit în curtea Patriarhiei, compania de aviație dând onorul, în vreme ce muzica intona «Imnul Regal».

La descinderea din trăsurile Membrii Familiei Regale și înălții regenți au fost întâmpinați în pridvorul catedralei de către membrii guvernului în frunte cu dl I. Maniu, prim ministru, ofițerii generali, ceilalți demnitari și clerul, urmași de credincioși cari au trecut în biserică.

S'a început îndată serviciul divin, oficiat de P. S. S. Arhiepiscopul Simeodrea, vicarul patriarhiei, înconjurat de cler.

În momentul când s'a pomenit numele Membrilor Familiei Regale, corul a cântat «Mulți ani trăiască», clopotul a început să și împrăștie în văzduh sunetele-i puternice, iar muzica a intonat: «Rugăciunea».

Solemnitatea a luat sfârșit cu defilarea trupelor.

În ziua următoare, de 11 Mai 1929, s'a sfințit pământul pe care se va înălța catedrala Mântuirii Neamului.

De față la ceremonie erau: M. S. Regina Maria, AA. LL. RR. Principesa Mamă Elena, Principele Regent Nicolae și Principesa Ileana, I. P. S. Sa Patriarhul Regent Miron, înaltul Regent Gh. Buzdugan, mem-

brii guvernului, din partea Bisericii Mitropolitul Pimen, Episcopii Vartolomeu al Râmnicului, Lucian al Romanului și Grigorie al Aradului.

Pe colina din stânga Patriarhiei se ridică o troiță de lemn cu inscripția: *In preajma acestui loc va fi clădită catedrala Mântuirii Neamului.* Slujba dumnezească e săvârșită de vicarul patriarhiei, P. S. Sa Tit Si medrea.

După terminarea serviciului divin, I. P. S. Patriarhul a stropit cu apă troița, locul și întreaga asistență.

În cuvântarea sa I. P. S. Patriarh Regent Miron a zis următoarele:

Acesta este pasul cel dintâi întru îndeplinirea dorinței Acelui, ce, având pe Maiestatea Voastră tovarășe de domnie, ni-a dat România întregită. Și considerăm această dorință ca pe cea mai superioară poruncă, ea venind de dincolo de mormânt.

Cuvintele Lui, ale marelui nostru Rege, vor răsună în toate conștiințele mai duos decât orice cuvinte spuse de mine.

De aceea, îngăduiți să vă citesc, însăși voința marelui întemeietor al României întregite, așa cum a fost exprimată sfântului Sinod al bisericii noastre la 10 Mai 1920.

Înaltul Patriarh Regent citește Scrisoarea adresată de Regele Ferdinand sfântului Sinod, scrisoare care constituie o admirabilă sinteză a tradiției religioase românești ce-a fost pârghia vieții naționale în vremurile grele ale românismului și mai ales în marea epocă a întregirii naționale.

«Prea sfințiți Părinți — glăsuște această scrisoare, — În aceste vremuri, când înfăptuitu-s'a prin jertfa strădania întregului popor și mai ales cu sprijinul Atotputernicului care nu ne-a părăsit în zilele de necazuri, se cuvine, mai mult ca oricând să-L preamărim, cu toții prin cântarea: «Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu!»

Această cântare trebuie să răsună mai puternic ca oricând în Biserica întregirii neamului pe care dători suntem s'o ridicăm în capitala țării, ca simbol al marelui înfăptuiri și spre cinstirea sutelor de mii de viteji și veșnica lor pomenire.

Pildă să avem pe Ștefan cel Mare care după biruința dela Chilia ridică mândrul altar dela Putna, de

unde n'a încetat să ne vină cel mai puternic duh dătător de viață, întăritor credințelor noastre naționale.

Pildă Viteazul Vodă Mihai care cu 330 de ani în urmă își consacră biruința lui națională prin mitropolia română dela Alba-Iulia. Pildă să ne fie Matei Vodă Basarab, care după frumoasele biruințe împodobi tot pământul țării cu biserici și mănăstiri de binefacere purtând numele sfinților mucenici. Pildă să-l avem deosemeni pe răposatul Rege Carol I care restaură minunile de artă dela Argeș și Trei Erari, astfel că suflul birurilor dela Plevna să se adauge celor ce dormeau somnul veșniciei în mormintele voevodale.

Deopotrivă deci și noi și poporul nostru în clipele acestea de măreață înfăptuire a visului de aur al strămoșilor să ne întoarcem cu tot sufletul către *Biserica strămoșească, ce a contribuit atât de mult la unitatea neamului* și să ridicăm urmând puternicei tradiții — o biserică — un monument vrednic de a fi simbolul unității naționale și al credințelor, împodobită cu toate darurile ce sunt podoaba gândirii și artei noastre răsăritene».

Sinodul — continuă înaltul Regent — a dat binecuvântarea sa augustei dorințe.

Întru îndeplinirea acestei auguste dorințe, primul lucru era alegerea locului unde să se ridice mărețul altar pe care Regele Ferdinand a botezat-o Biserica întregirii neamului.

Cel mai ideal loc ar fi un deal, o colină, către care în mod concentrat să tindă două mari artere de circulație, cu largi perspective, două bulevarde, din capătul cărora privind să se poată vedea cum pe înălțimea colinei se ridică, predominând întinderile, măreața catedrală visată de scumpul nostru rege.

O asemenea colină este cu neputință de găsit în capitala noastră. Gândul nostru se întoarce deci spre acest loc, care fără a fi prea central, dar nici prea mărginaș are un diametru destul de întins, astfel că fără cheltueli prea exagerate, cu neputință de cerut în greaua situație financiară în care ne aflăm, poate deveni cel mai potrivit.

La locul acesta dacă i se adaugă terenul ocupat de halele pieții Bibescu

Vodă, se obține o întindere de 30,000 m. pătrați cărora li se poate adăuga încă un mare spațiu și teren prin acoperirea Dâmboviței.

Pe lângă aceste considerații, locul este indicat prin tradiția lui religioasă, pe el ridicându-se Mitropolia țării, înfăptuire a marelui domnitor martir Brâncoveanu, ceea ce-i dă dreptul să rămână pe vecii vecilor un simbol al dragostei de neam și al tăriei de creștinism.

Astfel fiind, dacă pe mine, cel îmbătrânit de timp, nu mă va învrednici puterea omurilor mei să duc la îndeplinire dorința marelui rege, las urmașilor și întregului meu neam — gândul și ruga mea, ca sistematizând prin toate mijloacele acest loc — să ridice aici cetatea sfântă a ortodoxismului, având concentrate toate așezămintele aici, pentru ca ea să se impună nu numai neamului nostru, ci întregii ortodoxii.

Rog de încheiere pe bunul Dumnezeu să și reverse darurile asupra neamului nostru ca toate milioanele de români să contribuie la această măreață înfăptuire, chiar cei nevoiași aducând dinarul văduvei din sfânta Evanghelie, nu atât pentru dar, ci pentru ca prin această biserică să se lege astfel suflulește de neam prin biserică.

În tradiția lui religioasă, poporul român ridică o biserică lui Dumnezeu atât după o isbândă ca să mulțumească cerului pentru ajutorul dat, ca și după o înfrângere ca să îmbuneze pe cel Atotputernic pentru pedeapsa primită.

Astăzi când cu ajutorul Cerului și cu virtuțile poporului nostru am înfăptuit unitatea națională, neamul nostru românesc câștigă cea mai mare isbândă, pentru că înlătură pentru totdeauna pericolul de moarte națională.

Catedrala neamului pe care o înălțăm în amintirea acestui act trebuie să fie tot atât de mare ca și actualul săvârșit. Ea trebuie să simbolizeze credința noastră strămoșească, eroismul nostru național, rolul națiunii noastre între popoare și aspirațiunile noastre către pace. Ea trebuie să simbolizeze elanul unui popor eroic care prin virtuțile lui mari a putut să iasă învingător din perioada morții naționale și din faza deprimării să între triumfător în perioada expansiunii naționale.

FOIȘOARA

La 10 Mai 1929

Cuvântare în catedrala din Sibiu rostită de P. S. arhiepiscop-vicar VASILE

*Înalt Preasfințite Părinte,
Dle general comandant,
Dlor generali,
Dle prefect,
Iubiților fii duhovnicești,*

Ziua slăvită de 10 Mai, ziua bucuriei și mândriei noastre naționale, ne întrunește astăzi, ca și altădată, în casa Domnului, pentru câteva clipe de reculegere sufletească și de meditație profundă asupra lucrurilor minunate ce a săvârșit Dumnezeu cu neamul nostru.

Mai ales astăzi, când aniversăm 10 ani dela înfăptuirea integrală a idealului nostru național, pentru a cărui realizare am trudit și am sângerat din belșug, această zi de prăznuire capătă o nuanță de solemnitate mai marcantă.

Prin frământările noastre zilnice în lupta cruntă pentru pâinea de toate zilele; prin conflictul adeseori tot atât de crunt al intereselor pornite din egoismul omenesc, ce întreține și sporește încăierarea dintre om și om; prin amestecul năvalnic în aceste încăierări al instinctelor încă prea puțin curățite de animalitate cu tot avântul părut al civilizației moderne; prin poftele lacome, prin dorințele vinovate ale societății de astăzi cu simțul moral slăbit, ce prea adeseori înneacă în chiote de jazz și în sgomote stridente de saxofoane glasul drept al conștiințelor: bietul suflet omenesc se sbate și se chinuște într-o luptă ingrată, în care avântul i se taie, elanul îi seacă, energiile i se sfarmă și macină fără încetare, fără cruțare.

Resturile acestui măcinș zilnic se așează în pături pe lumina conștiinței întunecându-o, ori se ridică în nori de pulvere, de întunecă vederea dreaptă a ochiului minții, îngustându-i orizontul, răpindu-i perspectiva.

Ideile mari și generoase, cu-

răitoare și renăscătoare, s'ar îngropa în uitare în cimitirul subconștientului, acoperite de pătura acestor sedimente, dacă în conștiință n'ar mai urma câte-o explozie, care spărgând crusta, să le facă loc la lumină.

Idealele călăuzitoare de neamuri s'ar ascunde, pierzându-și strălucirea, în volburile acestui colb, dacă n'ar mai veni câte-un vânt curățitor, care împrăștiindu-l, să redea seninului limpezimea și lumina.

Vântul curățitor de ideal, exploziile binefăcătoare în conștiință, pornesc dela sărbătorile naționale.

Deci slăvita zi de 10 Mai ne-a adunat în casa Domnului pentru reculegere sufletească.

Ne-a adunat, pentru a ne împropăta gândirea, filtrându-o de necurățeniile zilei cu gândurile generoase ale cinstiților luptători, cari au creiat România de astăzi.

Ne-a adunat pentru a ne purifica simțirea de vinovățiile zilei, înviorându-o, în atingere cu glorioasa amintire, a iluminărilor, cu sucul însuflețirii lor de visători și plâsmuitori de ideale.

Ne-a adunat, pentru a ne limpezi în intimitatea faptelor istorice ce vorbesc atât de elocvent, izvorul faptei, voința, de zgura nedreptăților zilei, ca primeniți sufletește până în adâncuri, să adunăm energie și elan în munca ce ne este rezervată nouă, pentru binele și înflorirea neamului.

Fericiții noștri înaintași: regi și bărbați de stat, căpitani de oaste și oșteni simpli, cărturari și preoți, dând pildă neîntrecută de muncă, eroism și sacrificiu, în 70 de ani au făptuit mica unire, războiul glorios pentru independență, proclamarea regalității, războiul și mai glorios pentru marea unire și încununarea ei prin încoronarea Regelui tuturor românilor în cetatea lui Mihai-Vodă cel Viteaz.

Alături de România-mărită de astăzi, ei ne-au trecut ca moștenire, cu pilda vieții lor, și o prețioasă zestre morală, ce îndemnând fără încetare la bine și unire, înalță și purifică gândul, arde păcatul, inspiră virtutea, divinizează sacrificiul, alimentează balada și legenda.

Capitala țării este mândră de comoara de artă pe care poporul român i-o aduce și va ști să se arate demnă de ea prin ajutorul pe care trebuie să-l dea, mândră că devine depozitara celui mai mare simbol al virtuților noastre strămoșești.

Academia Română a comemorat, în aceeași zi după amiază, într-o sesiune istorică, zece ani dela proclamarea unirii.

Au participat: Familia Regală, înalții regenți, dnii miniștri și reprezentanții bisericii, ai armatei și ai altor autorități.

După cuvântarea dlui prof. G. Racoviță, președintele Academiei, și după răspunsul A. S. Regale Principelui Regent Nicolae, au rostit avântate discursuri dnii: I. Brătescu-Voinești, prof. Șt. Ciobanu în numele Basarabiei, prof. I. Nistor în numele Bucovinei, și prof. Sextil Pușcariu în numele Ardealului. La sfârșit, dl prof. D. Gusti prezintă volumul I. din lucrarea asupra Transilvaniei, Bănatului, Crișanei și Bucovinei, făcută cu ocazia marelui praznic.

Serbările în Sibiu

— Ziua Eroilor. — Zece Mai. —

Comemorarea Eroilor morți pentru patrie s'a făcut, la înălțarea Domnului, pretutindeni în țară, cu solemnitatea datorită clipelor sărbătoarești.

În Sibiu, după terminarea sfintei liturgii în catedrală, atât preoțimea celebrantă, cât și elevii tuturor instituțiilor de învățământ, împreună cu profesorii și numeros public și armată, s'au îndreptat spre cimitirul eroilor din Dumbravă, unul dintre cele mai bine îngrijite cimiterii.

La solemnitate au luat parte I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, dl general Găvănescul comandantul corpului VII de armată, dl prefect Dr. Coriolan Ștefan ș. a.

I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* a celebrat cu mare asistență parastasul pentru odihna sufletelor vitejilor căzuți în războiul de liberare și întregire a neamului.

La finea serviciului divin înaltul prelat a rostit o impresionantă cuvântare, scoțând în relief jertfa fără

de seamă adusă de eroi pe altarul bisericii și neamului.

Mormintele au fost acoperite cu flori. Tinerimea, în sunetul muzicii militare, a defilat în fața mormintelor.

Cetățenii sibiieni au răspuns cu prisosință la chemarea Societății «Mormintele Eroilor» purtând cu mândrie frumoasele plachete, distribuite întru comemorarea vitejiei ostașilor noștri.

În ziua de 10 Mai serviciul divin în catedrala noastră s'a săvârșit la ora 10 din partea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*, asistat de P. S. Sa arhiereu Vasile și preoțimea catedralei.

Au participat toți ofițerii din garnizoană în frunte cu dl general Găvănescul, șefii autorităților civile în frunte cu dl prefect Dr. Coriolan Ștefan, și un mare număr de credincioși.

Cuvântarea ocazională, rostită cu această ocaziune de P. S. Sa arhiereu Vasile, o publicăm în altă parte a ziarului nostru.

În fața Catedralei erau postati: o companie de onoare și escadronul de exortă, cu drapelul și muzica militară.

După terminarea serviciului divin dl general comandant a ieșit din catedrală și în cuvinte calde a arătat soldaților însemnătatea mare a zilei, încheind cu cuvintele: trăiască Maiestatea sa Regele Mihail a trecut apoi trupa în revistă, iar regimentul 35 artilerie a tras 101 lovituri de tun.

Pe un timp admirabil, a urmat defilarea elevilor școalelor secundare și a trupelor în piața Ferdinand; masă enormă de public din oraș a admirat ofițerii și ostașii trupelor din garnizoana sibiiană.

Recepțiuni

Răcepțiunile, în sala mare a prefecturii județene, s'au făcut din partea dlui general Găvănescul și a dlui prefect Dr. Coriolan Ștefan.

Prima deputațiune a fost a Bisericii noastre, condusă de I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, înconjurat de P. S. Sa Arhiereu Vasile și de consilierii mitropoliei și arhiepiscopiei noastre. I. P. S. Sa arată marea bucurie a bisericii noastre ardelenice din prilejul praznicului de 10 Mai și accentuează iubirea de lege și de neam

a poporului românesc, biserica noastră identificându-se totdeauna cu aspirațiunile și idealurile neamului; de aceea, după căderea lanțurilor de robie, biserica împărtășește bucuria praznicului de azi. Roagă pe bunul Dumnezeu să ne ocrotească țara, și pe Maiestatea Sa Regele Mihail I, și să ajute înaltului guvern să-și poată îndeplini greaua și înalta misiune.

S'au prezentat apoi, rând pe rând, celelalte confesiuni din orașul nostru; reprezentanții armatei conduși de dl general Daschievici, corpul didactic, condus de dl inspector I. Bratu, reprezentanții administrației și justiției etc.

Tuturora li au răspuns dnii: gen. Găvănescul și prefectul Ștefan.

Plantarea stejarului unirii

În cadrele festivităților școlare, începute cu serviciul divin, s'au plantat la toate institutele de învățământ stejarul comemorativ.

La festivitatea dela Academia teologică și Seminarul teologic a asistat I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae*, la Școala Normală «A. Șaguna» P. S. Sa arhiereu Vasile, la liceul de băieți «Gh. Lazăr» dl gen. Găvănescul și comitetul școlar, în frunte cu președintele Dr. Comșa, la liceul de fete «Domnița Ileana» comitetul școlar, în frunte cu președintele Dr. Ilie Beu etc.

Retragerea cu torțe

În seara acestei memorabile zile armata a aranjat o impozantă retragere cu torțe pe străzile, principale ale orașului, făcând serenade I. P. P. Sa Mitropolitului *Nicolae*, dlui gen. comandant de corp, și dlui prefect județean.

Sărbătoare națională în teatru

Seara, la ora 8¹/₂, s'a început, în sala teatrului sibiian, sărbătoarea națională, organizată de despărțământul Sibiu al Asociațiunii culturale și de secția Sibiu a Asociației profesorilor secundari.

După imnul regal executat de orchestra orașului, a ținut conferință dl profesor *Adamescu*, în locul dlui Giurescu care fusese anunțat pe afiș. În prelegerea sa, dl Adamescu

arată cum ideea unirii naționale strălucește în trecutul neamului românesc în mișcarea dela 1848, dela 1859 când prin unirea principatelor se face un pas hotărâtor, — în războiul dela 1877 și în sfârșit la 1918, când s'a și împlinit. Aduce prinos de recunoștință eroilor dispăruți și îndemna tinerimii de a nu uita, ci de a i slăvi și urma.

Producțiunea muzicală a elevilor și elevilor dela Școalele superioare de comerț din localitate, fiind bine și temeinic pregătită, a obținut deosebit succes.

S'a reprezentat feeria muzicală în 3 acte și în versuri, *Jertfa*, text de Virgil N. Duiculescu, muzica de N. Oancea. Subiectul din bazme, cu frumoase fraze, a fost stilizat în cântece de solo, duete, și în deosebi ansamblu coral nuanțat cu mare finețe, ca de obicei compozițiile bine meritului dirigent și profesor N. Oancea. Vocile tinerești de argint, pe lângă toată stângăcia jocului de scenă a diletanților, a ridicat producțiunea muzicală la loc de cinste în seria reprezentațiilor sibiene din timp mai nou. Cel mult pauzele prea lungi între acte, poate și căldura zilei, au făcut ca o parte a publicului să nu poată aștepta de ajuns și în tihnă toate subtilitățile muzicale din feeria reprezentată. O reluare a piesei, încheiate cu jocuri caracteristice, îngrijit studiate, va fi, credem, bine primită.

De ziua Eroilor

Cinstirea zilei Eroilor s'a săvârșit, cu solemnitate impunătoare, pe locul glorioșilor *Mărășești*, unde în trenuri speciale au sosit: înalța Regentă, membrii guvernului, atașatii militari străini, delegațiile oficiale, parlamentarii, presa, românii din America și ceilalți invitați.

În Biserica Neamului, preoțimea, în frunte cu I. P. Sa Patriarhul Miron și P. S. Sa Episcopul Lucian al Romanului, celebrează parastasul pentru cei căzuți în marele război. La slujbă asistă și I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei.

Înaltul Regent, dl Gh. Buzdugan, a spus la această comemorare, că:

«În ajunul serbărilor naționale, pentru împlinirea a 10 ani dela unire, am simțit o scumpă datorie să venim

Noi, moștenitorii și chivernisitorii acestor bunuri naționale și morale, înțelegem oare pe deplin munca, eroismul și sacrificiul lor? Ne pătrundem de exemplul lor? Suntem chivernisitori înțelepți ai moștenirii lor?

Atmosfera slăvitului praznic de astăzi ne invită, ne silește conștiința, să răspundă drept și sincer.

Atmosfera zilei de 10 Mai în care plutește gloria neamului românesc, prin măreția împlinirii ce sunt legate de ea ne răpește sufletul, îndrumându-l pe drumul de curcubeu al acestei glorii.

Măriții noștri înaintași, făuritori de țară și dători de dăcini, întocmai ca și apostolii și martirii credinței în care se proslăvește creațiunea și mântuirea ei, sunt aleșii Domnului. Sunt instrumentul prin care Dumnezeu a adunat din fărâmituri, reclinând și unind trainic prin sacrificiul sângelui, un neam încercat de veacuri, *Neamul Românesc*. Prin voia și inspirația dumnezeiască au construit ei din aspirațiile seculare ale neamului româ-

nesc, alături de credința creștină ocrotitoare, o altă credință, *creatoare, credința națională*.

Alături de idealul lui Hristos care prin eroism și jertfă duce la mântuirea și desăvârșirea omului, s'a încheșat în concepția lor *idealul național*, care tot prin eroism și jertfă duce la înflorirea și desăvârșirea neamului românesc.

Acestei credințe, acestui ideal, să le ridicăm altar în sufletul nostru.

Acestei credințe, acestui ideal, sfinte ca și voința lui Dumnezeu, să le aducem închinarea și jertfa noastră.

Cultul acestei credințe, acestui ideal, care este însuși cultul neamului, prin iubire și sacrificiu, să-l însușim generațiilor ce vin după noi, tot mai curățit de ce este omenesc și trecător, tot mai sfânt.

Acest cult ce înviește și preface neconținut sufletele prin iubire, eroism și jertfă, asigură izbândă definitivă și veșnicie neamului românesc. Așa ne grăește ziua de 10 Mai!

Slavă înfăptuitorilor României!

Mărire și glorie Maiestății Sale copilului — Rege Mihail I. Slavă neamului românesc în vecii vecilor!

La zece Mai

Cuvântul dlui I. U. Soricu către elevii liceului «Gh. Lazăr», Sibiu.

În cântecele noastre naționale, primăvara este numită «muma noastră». Toată nădejdea unui neam bun și temător de Dumnezeu se luminează la apropierea acestui anotimp binecuvântat.

Vieța tănuțată sub scoarțe de ghiață zbucnește tânără și plină de putere. Creapă mugurul și răd în soare florile. Vin rândurile cu cântecul mângăetor. Și spre cerul albastru se înalță ciocârliia ducând spre Domnul ruga sămănătorului.

Și'n suflete tresare viață nouă. De aceea neamul nostru a preamărit totdeauna zilele de primăvară. Și între cele dintâi statui descoperite în Dacia lui Traian este aceea ce poartă inscripția așa de românească: «Primavera».

Răsfoind istoria neamului nostru, vom vedea că toate actele, prin cari

ne-am manifestat ca popor vrednic de viață, le-au săvârșit moșii noștri în zilele lui Mai. Este o legătură strânsă între această lună și sufletul neamului românesc. Ca pământul bun, ce poartă în sânul-i hrana milioanelor fiămânde, astfel sufletul poporului românesc și-a arătat în luna lui Mai puterea lui de viață. Cum codrul se'mbracă în vestmânt de sărbătoare, cântându-și cântecul veșniciei lui, tot astfel vestmânt nou a îmbrăcat sufletul românesc în aceste zile, înălțându-și spre cer cântecul ce talmăcea solemnă făgăduință: «Murim mai bine'n luptă cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiu-ne pământ!».

Și veac după veac cârmuitorul soartei popoarelor a adăos ceva din milostivirea lui, ca să ne facă tot mai scumpe aceste zile.

Noi suntem generația fericită, care am văzut înfăptuindu-se minunea cea mai mare. Noi suntem mironosițele cărora li s'a arătat Domnul după învierea Lui. Mormântul, în care dușmanii pecetluiseră libertatea noastră este gol. Și ingerul ocrotitor ne strigă: Bucurați-vă!

«Aceasta este ziua care au voit Domnul să ne bucurăm și să ne ve-

la Mărășești, pe câmpul de glorie din vara anului 1917, unde odihnesc cu mândrie eroii Neamului, pentru ca, în fața Bisericii Neamului, de pe acest pământ sfințit cu sângele lor nevinovat și unde zac osemintele lor, să reînnoim cu smerenie omagiul recunoștinței naționale, memoriei lor în veci slăvite, și în momente de reculegere, să fim pătrunși de legătura puternică stabilită între jertfa lor sublimă și obligația covârșitoare, ce ne incumbă de a păstra neatins și înălțat tot mai mult patrimoniul național dobândit cu un spirit de sacrificiu demn de eroii antici.

Aci, în vara anului de grozăvie, s'a decis soarta țării și a neamului. Armata noastră, reconstituită și înzestrată, după o eamnă de neînchipuite suferințe, a depășit toate virtuțile ostășești.

Bravi ostași, ați părăsit casă, părinți, soție și copii, și toate speranțele legitime ale unei tinereți neprihănite, pentru a sluji Țara și Neamul, cum și onoarea steagului sub care ați luptat. V'ați făcut datoria cu deplină credință și cu cea mai desăvârșită uitare de sine! V'ați arătat demni de marea voastră Rege Ferdinand I și de puternicul sprijin moral și toate de îngrijirile devotate ale M. Sale Reginei Maria.

Întăriți și înălțați de măreția faptei voastre, camarazii și urmașii vor sta de veghe la datorie și își vor face-o! Fiți liniștiți! Odihniți în pace și glorie!

Dl general Cihoski, ministru de război, a zis:

«Serbările Unirii n'ar fi fost complete fără acest pelerinaj la Mărășești. Bătălia de la Mărășești este cea mai mare luptă pe care a susținut-o vreodată oștirea noastră, dela întemeierea Statului român.

Timp de 13 zile și 12 nopți, fără întrerupere, cinci divizii și jumătate de oaste românească au luptat contra a douăsprezece divizii dușmane. Această bătălie a costat circa 58.000 morți, răniți și dispăruți, din cari 21.450 sânt români.

Alături de bătăliile de la Mărășești, Oltuz și Neajlov, Mărășeștii reprezintă mândria neamului românesc. Luptele omerice de la Mărășești au

fost eternizate din inițiativa neobositei d-ne Alexandrina Cantacuzino, prin Biserica Neamului, din fața noastră, care pe lângă o nobilă strădanie, reprezintă omagiul de admirație al poporului român față de acei cari au știut să moară cu arma în mână pentru apărarea pământului strămoșesc și ale căror oseminte zac în interiorul acestui mausoleu care va fi pe veci, sanctuarul bravurei și al virtuților noastre, școala sacrificiului unei generații care s'a chinuit și continuă a se chinui spre a face cât mai fericite generațiile viitoare.

În această zi de sărbătoare a Unirii tuturor românilor, ne descoperim cu evlavie în fața osemintelor sacre ale acestor eroi, cari și-au părăsit avutul, familia și viața, cu conștiința că sacrificiul lor va desrobi pe frații noștri și va pregăti tuturor o viață nouă.

În capul lor au stat marele căpitan Regele Ferdinand I și neobosită tovarășe a vieții sale, ajutate de priceperea și patriotismul generalului Presan, — figuri cărora istoria neamului le va consacra una din cele mai frumoase și mai instructive pagini.

În aceste solemne momente de evocare a trecutului și de reculegere sufletească, gândul nostru se îndreaptă către Acela care întrușipează speranțele zilei de mâine și căruia îi urăm din suflet să realizeze tot ce mai rămâne mărget din năzuințele poporului nostru! Trăiască M. S. Regele Mihai II! Trăiască Augusta Dinastie! Trăiască România!

Dl prim-ministru Maniu, însoțit de membrii guvernului, de corpul diplomatic, de atașatii militari străini și o bună parte din invitați, a intrat apoi în criptă, depunând o coroană în numele guvernului.

Dna Alexandrina Cantacuzino, căreia i se datorește ridicarea mausoleului, a dat explicațiuni asupra rânduirii osemintelor și a primit vii mulțumiri din partea tuturor pentru pioasa și patriotică operă pe care a înfăptuit-o.

Înalta Regentă a primit apoi defilarea trupelor diviziei VI, pe șoseaua națională, în fața Mănăstirii Neamului.

Românii din America la aniversarea de zece ani a întregirii neamului

Trei sute de oaspeți români americani au venit în țară, ca să participe la serbarea aniversară a întregirii neamului românesc.

Insufletită primire li s'a făcut atât la sosire în Timișoara, cât și în capitala țării, unde sosind în 8 I. c., întâmpinați la gară din partea primarului, D. Dobrescu al Bucureștilor, și din partea dlui ministru Sever Bocu, în uralele și aclamațiile mulțimii, care a venit să și manifesteze sentimentul de frățescă iubire pentru ceice și în marea și puternica Americă n'au încetat d'a rămâne români, arătând și acolo puterea noastră de muncă și civilizație.

Le răspunde p-rl. Șt. Oprescu, preotul bisericii noastre din Chicago, zicând:

Obosiți de drum, dar cu sufletul cutremurat de emoție, sosim în capitala României, în țara noastră, pe care am părăsit o în vremuri grele de asuprire și durere, pentru a o regăsi liberă și unită, umbrită de scumpul nostru tricolor.

Ne aduce dorul de pământul în care am văzut lumina zilei și amintirea marelui clipe de la Alba-Iulia, când s'a făcut unirea eternă a românilor.

Atât de puternic a fost acest dor, încât, unii dintre noi și-au lăsat munca zilnică, riscându-și și pâinea viitorului, numai pentru a participa la această mare și îndoită prăznuire a libertății naționale: Sărbătoarea dreptății și a libertății naționale.

Nu este în America un singur român, în al cărui suflet să se fi stins naționalismul, dragostea de țară și de neam. Sufletul acesta devotat patriei va fiutura pe străzile capitalei, cu cele 150 de drapele aduse de noi, cu toată dragostea de frați îndepărtați.

Recepția solemnă a românilor sosiți din America s'a făcut în rotunda Ateneului român, unde rând pe rând s'au adus cele 150 drapele ale societăților române americane, înșirându-se în cerc. În numele guvernului țării românești pe veci unite li salută dl prim ministru I. Maniu, îndemnându-i să cinstească așezămintele și pe condu-

cătorii marelui națiuni a Statelor unite, să fie credincioși supuși în noua lor țară, neuitând neamul și locul, care li-a fost leagăn.

Urmează alte frumoase și impresionante cuvinte, rostite: de primarul municipiului, de președintele societății «Amicii Statelor Unite», care a organizat primirea, de dl Roman, delegatul Uniunii și ligii românilor din America ș. a. În numele bisericii ortodoxe române din America a vorbit părintele Ion Stănilă, spunând următoarele:

Am venit cu tot sufletul să participăm la marea sărbătoare a unirii naționale datorită și visată veacuri de-a rândul. Atât de puternică a fost această dorință încât toți și-au lăsat lucrul, fără a se gândi la urmări, ca să vină la marea serbare a întregirii neamului.

Biserica ortodoxă română, din America care ține aprinsă făclia dragostei de neam, nu putea lipsi dela sărbătoarea sărbătorilor noastre. Acolo, în puternica Americă, ea are rolul ca pe lângă marile bogate și puternice biserici străine, să fie o verigă modestă dar trainică a unității naționale cu patria mamă. În această misiune ea și-a făcut datoria învățând și mângâind pe românii de acolo. De câte ori n'am văzut pe credincioșii lăcrimând în timpul sfintei liturghii, la gândul că în acele momente, se roagă și cei de acasă lui Dumnezeu pentru ei.

Grija noastră s'a îndreptat spre tineret, căruia prin școală i-am păzit și păstrat sufletul spre a nu se înstrăina în masa cea mare. America e puternică și bogată în tehnică, dar sufletește poate nu este atât de bogată încă, încât românii din America au multă nevoie de luminile credinței și conștiinței lor naționale pentru a-și păstra vie dragostea de neam.

Mulțumim din suflet bisericii ortodoxe din țara care ni-a dat totdeauna sănătoase îndrumări, și vă mulțumim din suflet că ne-ați invitat să prăznuim împlinirea dorinței noastre de veacuri.

Mulțumim Înaltei Regente.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

selim întru dansa» a exclamat mitropolitul Sofronie Miclescu, după ce, prin alegerea lui Cuza, a văzut înfăptuită unirea celor două țărișoare românești, cari aveau să se arunce în foc în zilele noastre spre a înfăptui România Mare, în care suntem chemați să muncim pentru progres.

«Aceasta e ziua, care Românul
«Pătruns de chemarea spiritului său,
«Își scutură jugul, impus de păgânul,
«Ce n'avu nici lege, nici chiar D-zeu.

«De astăzi blestemul contras din ve-

[chime
«S'a șters ca și umbra, ca norii prin

[vânt,
«Și'ntocmai ca floarea rășai, Româneime,
«Rășai glorioasă în vechiu-ți pământ!

scria Mureșanu într-una din vi-
ziunile lui poetice. Să ne bucurăm și
să mărim pe Domnul că ne-a învred-
nicit să ajungem această zi a biru-
inței, după care sute de generații au
năzuit, și sute de generații s'au co-
borât în mormânt cu durerea că
pentru poporul românesc, care se
zbuiciumă în noapte, soarele dreptății
întârzie să răsăie.

Ne-a fost dat nouă să-l vedem
în toată binecuvântata lui strălucire.
Dela Nistru și până la Tisa el samănă

viața nouă și duh nou sădește întru
cei ce-i preamăresc lumina. La ivirea
lui lanțurile au căzut cu zureit pre-
lung și au căzut sfărâmate cu ble-
stemul lor de veacuri. Ne-am născut
robi și azi suntem Români liberi pe
pământul liber al unei Români mari,
pe care prin munca noastră, prin
dragostea noastră trebuie să o facem
tare și fericită. Căci, dacă astăzi să-
bătorim ceasul vestit de prorociei no-
ștri că «vom fi odată o turmă și un
păstor», nu trebuie să uităm că din
fundul mormintelor cei ce au încălzit
în inimele lor acest gând al unirii,
ne cer să ne arătăm vrednici de în-
durarea pe care ne-a arătat-o Dum-
nezeu. Și aceștia, sunt cu atât mai
mulți, cu cât șirul lor începe la o
epocă mai înaintată.

La 1599 Vistierul Dan atrăgea
atenția cititorilor de carte românească
cumcă toți «suntem de o limbă și o
lege» și trebuie să năzuim a ne aduna
cu toții sub flamura ocrotitoare a
unui singur păstor.

«Din Țara Românească și din
Moldova Ardealul se poate ușor lua,
spunea Mihai Viteazul ostașilor lui,
ca și adversarilor, cari nu i-au putut
ierța curajul de a forța mâna soartei
și de a ne arăta cu 320 de ani mai

înainte adevărata icoană a patriei
române.

«Cu privire la Ardeal e ușoară
treaba, spunea Vasile Lupu. Cunoșc
foarte bine căile pe care poate fi lovit
din Moldova și Țara Românească.
De colo pașa din Timișoara, de ici
Moldovenii și Muntenii. Se adaogă
aceia că în Ardeal sunt Români, că-
rora, făgăduindu-le slobozenia, în-
dată-i vom ațâța asupra Ungurilor».

Și câtă durere nu se revărsă din
rândurile lui Simion Ștefan, care ne
spune că Români sunt sămănați de
Dumnezeu în atâtea țări și că ne
trebuie un grai comun, ca să ne pu-
tem împărtăși sufletul unul altuia?
Să amintim că gândul unirii ce va
să vie, a trimes pe cei buni ai nea-
mului ori în ce parte a pământului
românesc s'ar fi simțit nevoie de aju-
torul lor? Că între luptătorii lui
Horea a fost un căpitan cu neaoșul
nume de Popescu? Că pe Câmpia
Blajului marii patrioți în frunte cu
Bălcescu veniră să ajute cu lumina
lor pe cei ce-și «croiau altă soarte»?
Că voluntarii din țara Făgărașului au
alergat sub drapelele regelui Carol
la Plevna? Ca voluntarii Ardealului
întreg au trecut în 1913 spre Sofia?
Că în marea război Ardealul și-a

simțit sufletul bătând alături de al
României liberatoare?

Ar fi o poveste prea mișcătoare.
Ea ne-ar storce lacrimi de sânge.
Sunt prea crunte încercările, la cari
vrednicia neamului nostru a fost su-
pusă. Și, ca să dovedim «că din
vultur vultur naște, din stejar stejar
răsare» a trebuit să ne sămănăm tru-
purile celor mai buni ai noștri pe
câmpurile de luptă ale întregii Eu-
rope. Căci nouă nimica nu ne-a venit
în dar. Ori-ce pas înainte l-am plătit
cu suferință și cu sânge scump de
frate. A le aminti toate, ar însemna
să izbucnim în hohote de plâns și să
vârsăm râuri de lacrimi. Dar noi nu
ne-am adunat aici ca să plângem.
Ne-am adunat ca să sărbătorim pe
cei cari prin vrednicia lor ne-au adus
la liman.

Căci cei buni nu mor nici odată,
ci trăesc printre noi veșnic. Și din
slava jertfei lor se bucură și ei că
truda nu le-a fost zadarnică. Tresar
în vestmântul lor de purpură auzind
strigătul de triumf al sentinelei dela
Dunăre:

«Am biruit pe dușman cum bi-
ruiește primăvara gerul iernei. Noi
eram tineri și luptam pentru lumea
ce avea să vină. Libertatea lumii era

In lipsă de orientare?

În «Dumineca» ziarului *Cuvântul* dela 13 Mai 1929, dl Nae Ionescu aduce, ca de obicei, în-vinuirii gratuite Mitropoliei Ardealului care, după cum afirmă dl Nae Ionescu, «a trimis un emisar — pe păr. consilier Tr. Scorobet în America — probabil pentru a stabili o dependență a ortodocșilor români americani de scaunul P. S. Neculai».

Afirmațiune cu totul inexactă.

Dl Nae Ionescu face un lucru cel puțin de prisos când spune că «*aci ar trebui să se intervină*» — din partea cui? — pentru a înfrână „ambitiile”, earăș ambițiile! ale «P. S. Neculai dela Sibiu», care ar fi pe cale să exploateze situația «nelămurită» a bisericii noastre din America.

Situația credincioșilor noștri din Statele unite se prezintă neclară numai pentru ceice nu cunosc, sau nu voesc să cunoască, trecutul acestor fii sufletești, plecați acolo din mitropolia Ardealului.

Această mitropolie are peste Ocean parohii, cu un protopopiat, înființat înainte cu 30 de ani. Parohiile au stat totdeauna în legătură canonică, ierarhică și disciplinară cu mitropolia noastră; ele au averi imobile, clădiri de biserici, de școli, case culturale și case parohiale, înscrise pe numele ei; mitropolitul Ardealului a exercitat și exercită *jurisdicțiune* asupra bisericii și credincioșilor săi din Statele Unite ale Americii de Nord; în consecvență are și dreptul și datoria să se îngrijească cu dragoste de soarta lor, — cum o dovedește de alt fel și *Cartea pastorală*, ce o publicăm tocmai acum, în fruntea acestui ziar.

Scopul misiunii părintelui Tr. Scorobet, trimis cu știrea și aprobarea Sfântului Sinod, nu este deci altul, decât a păstra neștirbit ceea ce avem, făcând în aceeași vreme o legătură mai strânsă între parohiile noastre din America de Nord, și împărțind credincioșilor mângăerile credinței și binecuvântările celui ce l-a trimis.

Când cineva caută orientare exactă și dreaptă, în chestiunea acelor parohii, o poate găsi, fără opinteală de bănueli neîntemeiate, — dacă, firește, vrea s'o găsească.

Dela sate

— Corespondență —

Duminecă, în 28 April 1929, corul bisericii ortodoxe române din Hărman, județul Brașov, — compus din membrii Reuniunii de cântări «Armonia» în număr de 32 persoane, instruit și condus de parohul Dimitrie Greceanu, — s'a prezentat în biserica parohială din comuna Rotbav, unde a cântat la sfânta liturghie.

După amezii, la întrunirea cercului cultural al învățătorilor din plasa Bârsa de Jos, a executat mai multe compoziții pentru cor mixt, reprezentând și o piesă teatrală populară în 4 acte: «Moise Păcurarul» de Dionisie Stoica.

După terminarea piesei teatrale, preotul Dimitrie Greceanu, dirigentul corului, a mulțumit tuturor celor ce au sprijinit această propagandă religioasă-culturală a corului din Hărman, cu deosebire familiei fruntașului între țărani din Rotbav, Nicolae Baicu, care n'a crușat nici osteneală, nici cheltuială pentru reușita manifestație.

Am văzut bătrâni, — cari nu mai auziseră în biserica din Rotbav cor de pe vremea când funcționa ca învățător Gheorghe Pulca, acum pensionar, — vărsând lacrimi de bucurie, iar pe un moșneag de 74 ani l-am auzit rostind cuvintele: «De multeori, în viața mea, am auzit cântându-se «Fericiile», dar, ca acum, nici odată; pot murl de acum liniștit».

Succesul moral a fost desăvârșit, relevându-se prin o cuvântare izvo-râtă din sinceritate a revizorului școlar al jud. Brașov, Romul Cozma, care aducând laude binemeritate corului, a spus între altele: «Acest cor a dovedit prin prestațiile sale din biserică și dela producție că e un cor vechi și bine consolidat; el face fală comunei Hărman și jud. Brașov, și se poate compara cu corurile cele mai vestite din Banat».

Observ că acest cor în majoritate covârșitoare e compus din țărani și țărance; dar fac parte din el și preoteasa, învățătoarele și soțiile învățătorilor. —

Societatea «Sf. Gheorghe» a tinerimei ortodoxe române din parohia Hărman, jud. Brașov, a lăsat să se confecționeze în atelierul «Tapiseria națională» a dnei Victoria Pascu din Sibiu un drapel al societății. Fiind societatea tânără și neavând toți banii, rog și pe această cale pe binevoitorii tinerimii noastre să contribuie cu obolul lor la mărirea fondului societății. Drapelul se va sfinți în cadrul unor festivități, în una din Duminecele lui Iulie a. c., la care vom invita pe toți binevoitorii și sprijinitorii acestei societăți.

Pr. D. Gr.

(C. G.) Generalul
Constantin Găvănescul:

„Indrumări nouă în organizarea armatei”

În zilele acestea a ieșit de sub tiparul Școlii militare de Infanterie din Sibiu, mult așteptată lucrare a dlui general C. Găvănescul, comandantul corpului 7 armată: «Indrumări nouă în organizarea armatei».

Această carte ar trebui să fie un «memento» pentru toți aceia, cari — preocupați și obosiți de preamultele interese de partid, — uită că pentru consolidarea și pentru apărarea României întregite, — ne trebuie o armată, capabilă să înfrunte furtuna de mâine, când va sufla — și va sufla cu siguranță, — «Samum»-ul,

aducătorul de moarte și de prăpăd pentru cei nepregătiți să-l înfrunte!

Autorul acestei admirabile lucrări, este netăgăduit un scriitor de mare talent, înzestrat dela Dumnezeu cu o putere rară, de-a pătrunde problemele prezentului și de-a scoate din pătaniile trecutului, învățăminte prețioase pentru viitor!

Pentru orientarea preoții noastre, trebuie să remarc, că această carte — 261 pagini tipar — format mare, nu este prima lucrare, acestui eminent ostaș.

Domnia-Sa este autorul altor multe opere, dintre cari unele premiate de Academia Română, iar altele de Marele Stat Major.

Autorul cărții despre care vă vorbesc, a avut norocul să aibe în decursul carierei D-Sale de ostaș, însărcinări cu mare răspundere, așa, cum i se cuvine unui distins și apreciat ofițer de Stat Major.

Dar, să spunem în ce constă valoarea cărții de față, pe care aș dori să o găsec în biblioteca fiecărui preot, dornic de cultură și de progres, ca pe un tovarăș, care informându-ne cu toată priceperea și cu toată sinceritatea despre ceea-ce este, despre ceea-ce ar trebui să fie, — și despre ceea-ce mâine cu siguranță va fi, dacă nu vom lua cu un ceas mai de vreme măsurii urgente de îndreptare, pentru curmarea neajunsurilor de astăzi, în ceea-ce privește apărarea națională.

Valoarea informativă, dar mai cu seamă cea educativă, a acestei cărți, constă în faptul, că autorul ei are toată autoritatea morală și intelectuală, ca să ficeze stări și fapte, deschizând perspective de îndreptare, în

în tinerețea noastră. Noi aveam în sufletul nostru soarele, și moartea eroilor noștri era sublima transfigurare întru idealul dreptății pentru cei mici și obidiți. Adus pe aripile vântului prieten, v'brează până la noi strigătul sentinței Române dela Rin «la noi e bine!» Și sentinela romană a Alpilor răspunde în ecou «e bine» Și sentinela română a Dunărei întoarce același strigăt: «la noi e bine!» (v. Pârvan).

Noi ceștia adunați aici suntem fericiți cari sorbim unda învietoare ce-o trezește acest strigăt. La noi e bine. Da, e bine la noi. Căci nu în comori pe cari furul le fură și focul le arde, stă binele unui neam. Se prea poate că mulți își vor fi închipuit că România-Mare e raiul lui Mohamed, unde toate vin de-a gata. Aceștia sunt cei robiți de grija cea lumească, pe care nici după ridicarea din mormântul de o mie de ani n'au putut-o lepăda.

România-Mare este însă muncă și trudă și jertfă. Ce s'a înfăptuit prin trudă și suferință, tot prin acestea se poate susține. Și cine nu știe să prețuiască viața în libertatea cucerită prin sânge, nu este vrednic de această libertate.

Sărbătorim azi unirea pământului românesc, unirea sufletului românesc sub un singur sceptru. Sărbătorim vremurile nouă, pe cari le-am răscumpărat cu sutele de mii de vieți tinere. Și nu este sărbătoarea noastră o revărsare de entusiasm trecător. Este o evlavioasă întimpinare a sufletelor celor ce pentru libertatea noastră s'au dus dintre noi. Le ieșim înainte ca fecioarele cu candelile aprinse și ne legăm că pentru păstrarea moștenirii lor, le vom urma pilda.

De veacuri și-a plâns pământul acesta eroii. El vrea ca prin noi să și-i regăsească mai tineri și mai plini de putere. El vrea ca munca sfântă și rodnică să-l împodobească în hotarele largi cu opera de lumină a păcii și a dragostei de frate.

Legământ sfânt facem în această zi că vom urma calea arătată de strămoși. Căci zice Cogălniceanu: «Dacă ne-am lepăda de slava ce rimează din suvenirurile strămoșești asupra noastră, cu ce ne-am înfățișa înaintea marelui judecător? Să ne ținem de cele trecute. Să ne ținem de limba și de trecutul nostru, cum omul, în primejdie de a se îneca, se ține de prăjina ce i se aruncă spre scăpare».

Trecutul acesta ne îndeamnă la muncă, la modestie și bună învoire. Numai cu acestea ne facem vrednici de sărbătoarea de azi. Noi ne bucurăm de libertate grație faptelor săvârșite de eroii noștri. Să ne manifestăm această bucurie prin fapte. Ori-ce altă formă este deșertăciune. La fapta lor suntem datori să răspundem cu fapta noastră. Și atunci vom putea privi cu încredere în viitorul, pe care poetul ni l-a prevestit investmântat în aur.

Unirea a făcut puterea. Munca să ne dea strălucirea, în virtutea căreia ne cerem locul ce ni se cuvine la praznicul cel mare al culturii veacurilor. Și fericită va fi generația care va întrupa în faptă aceste adevăruri.

Tineri școlarii înaintașii voștri s'au jertfit și au recucerit pământul țării cu prețul sângelui lor. Voi nu veți avea a mai lupta pentru cuceriri de pământ. În fața voastră e viteazul general care a condus la biruință pe cei ce ne-au dat libertatea și întregirea țării.

El a venit să vă dovedească dragostea și nădejdea ce-o pune în voi, că veți ști să apărați și să învăluiți în strălucirea minții voastre ceea ce ne-a dat vitejia oștenilor lui.

Priviți în el pe părintele ce vine să-și binecuvinteze fiii porniți la luptă. Nu la luptă cu armele. Asta a isprăvit-o el cu voinicii lui. Ci la luptă cu armele luminei, ca să cuceriți neamului nostru gloria sămănătorului de pace, să-l faceți să strălucească între popoarele lumii.

Dumnezeu să vă ajute!

Două aspecte ale gândirii creștine

Ceeace caracterizează gândirea creștină apuseană și, în special, pe cea protestantă, este, pe deoparte, puternica influență a raționalismului — mai întâi grec, mai apoi modern — și pe de alta, preocupățiunile de ordin moral.

Cunoștința rațională este în mod esențial o cunoștință ce ia naștere într'un proces de opoziție. Celui ce cunoaște, ea îi opune obiectul cunoscut, adică spiritului opune materia. Pe tărâmul moral, ea opune personalității omenești, natura neînsuflețită, izolând astfel complet pe prima de a doua. Dar această personalitate omenească la rândul său, dispăre în fața lui Dumnezeu. În adevăr, chi-

ceea-ce privește organizarea în chip temeinic a forțelor apărării naționale. Și este îndreptățit să facă aceasta, atât în calitate de specialist, apoi în urma postului de mare răspundere, ce-l ocupă astăzi.

Este destul ca cineva să cetească prefata și introducerea acestei cărți, ca să înțeleagă în întregime sentimentele calde, asemenea și dorința sinceră de îndreptare a lucrurilor, cari ne îngrijorează azi pe toți, — sentimente și dorinți de care a fost călăuzit autorul în compunerea operei sale.

Ne vorbește doar cu atâta bunăvoință și cu atâta dragoste de țară, de problemele mari ale apărării naționale, încât este cu neputință să nu recunoaștem, că aceste idei și sentimente, sunt rupte și din sufletul nostru, al tuturor.

Distinsul autor nu ocolește, de dragul nimănui, adevărul, respectul față de care, cum spune D-Sa în discreta dedicație, făcută — Mamei D-Sale, i s'a prefăcut în a doua natură.

Și, adevărul este pus la punct, în această lucrare, nu din vanitatea de-a critica, ci cu dorința de-a îndrepta!

Să-i recunoaștem deci cu toții — pe cari ne preocupă în chip nefățărît soarta neamului și a țării, că autorul cărții de față, are marele merit, de-a da semnalul de alarmă, înainte de-a fi târziu, în ceea-ce privește datoria cea mare a noastră a tuturor bunilor români, de-a ne da o mână de sprijin frățesc într-o perfectă organizare a forțelor neamului românesc, pentru apărarea și conservarea hotarelor strămoșești!

Țara, Armata, și toți cei în drept să vadă stările de azi, așa

cum sunt și cum foarte bine le vede autorul, apoi cum ar trebui să le vadă ori-care român bun, trebuie să-i fie recunoscător scriitorului acestei cărți, care după războiul nostru cu Bulgarii, din 1913 — când D-Sa era șef de Stat Major la o Divizie de rezervă — a precizat și publicat, totul, ce trebuia atunci imediat să se facă pentru ca armata mică României de ieri să fie bine pregătită pentru în ziua cea mare, — pe care autorul, atunci, o prevedea — a înfăptuirii idealului nostru milenar!

Lipsurile semnalate atunci, și cari s'au adeverit a fi fost cauzele tuturor nenorocirilor în decursul războiului pentru întregirea neamului — cauzând moartea, deci jertfirea inutilă alor zeci de mii de vieți, le semnalează din nou, făcând apel la cei în drept să repare și se prepare totul, așa, ca răfuiala definitivă cu dușmanii ce ne încunjoară — răfuială, care cu siguranță că ni se pregătește, să nu ne mai găsească din nou nepregătiți!

Și, să luăm aminte, pentru că toate acestea, ni le spune azi, un comandant de corp de armată, de calibrul profesional al dlui general Găvănescul!

Remarc, cu o deosebită satisfacție, felul, cum apreciază D-Sa — alături de pregătirea tehnică militară, și pregătirea sufletească și morală a unei armate de primul rang!

«Un popor fără credință nu este în stare să facă războiul», subliniază cu multă dreptate Domnia-Sa.

Să dăm asemenea toată atențiunea capitolului, unde ne vorbește de rolul străinilor în apărarea națională, cari după-cum a dovedit trecutul, vor prezenta

un pericol permanent pentru ostirea românească!

Da, Domnule General, și în această privință suntem cu toți de o părere!

Și suntem de acord în această privință, toți bunii români, pentru că războiul cel mare ne-a dovedit, că numai armatele naționale au fost în stare să se achite de toate așteptările așezate în forța lor, de către conducătorii neamului respectiv!

Armatele de mozaic, ca fosta armată k. u. k., sunt sortite peririi și prăbușirii rușinoase, în primele zile ale contactului cu inamicul — pe care Dumnezeu l-a învrednicit cu o armată națională!

«Națiunea-armată» îl preocupă pe distinsul autor, de aproape de tot, arătând asupra metodei, cum s'ar putea cointeresa toată suflarea românească la organizarea în chip temeinic a «națiunii armate».

În calitate de pedagog rutinat — ca fost comandant al Școlii superioare de război — autorul face propuneri prețioase pentru educația ce trebuie să o facem azi poporului românesc, din toate punctele de vedere, ca fii și ficele acestui neam, să perpetue virtuțile ostășești, moștenite dela moși-strămoși.

Recomand această carte tuturor oamenilor de cultură, pentru ca cetindu-o, să-și formeze o idee clară despre ceea-ce numim noi, azi, Armată.

Pentru noi, preoțimea născută și crescută în dorul unirii și întregirii neamului și a pământului românesc, această carte trebuie să ne servească de călăuză, întru aflarea mijloacelor ducătoare la scop, pentru atingerea idealului chemării noastre, în ca-

litate de conducători firești ai neamului românesc!

Pentru stabilirea și ficsarea responsabilităților celor chemați să răspundă în fața tribunalului istoriei nepărtinitoare, pentru organizarea apărării naționale, cartea dlui gen. Găvănescul, este un semn al întrebării, căruia numai conștiințele pătrunse de importanța problemelor, cari ne frământă azi pe toți, pot răspunde!

Evenimentele în curs, vor dovedi, cine și cum și-a făcut în această privință datoria, pentru ca neamul să i răsplătească pe toți, după cuviință! *I. Dănciă.*

Dela frații din America ni se anunță: Din prilejul congresului bisericii ort. rom. din Statele unite ale Americii de nord și Canada, și din prilejul hramului bisericii noastre din parohia ortodoxă rom. Sf. Gheorghe în Detroit, se organizează pentru 28 April a. c. o mare serbare cu program variat și ales. Serviciul divin se celebrează de preoțimea aflătoare la congresul bisericesc; un parastas solemn se ține pentru sufletele răposaiților membri ai parohiei și ale tuturor eroilor neamului morți pentru țară și neam. Să se dea o reprezentare de gală, sub conducerea p. Octavian Murășan, cu cântece de coruri mixte, reprezentarea «Cislei» de Porumbescu, alte coruri de copii dela școala parohială, cu orchestră și concursul Reuniunii române de cântări Doina din Detroit.

Pentru a participa la festivitățile naționale, cu prilejul sărbătoririi neamului românesc, în 10 și 20 Mai, au sosit afară de oaspeții americani veniți cu trenul, și alți români din America, în 15 automobile, cari au ținut să vie în patrie cu automobilele lor proprii.

noaptea de problema originii Răului, gândirea apuseană a avut totdeauna tendința să identifice dualismul a două voințe — divină și omenească — cu dualismul Binelui și Răului. Voința bună a lui Dumnezeu și voința coruptă a omului sânt două forme, ce se exclud. Mântuirea este atunci, renunțarea omului la întreaga sa voință proprie, posesiunea deplină a voinței lui Dumnezeu asupra voinței omului. Prinsă între aceste două pietre, natura neînsuflețită și Duhul lui Dumnezeu, care o violentează — personalitatea omenească este distrusă. Omul în mâinile lui Dumnezeu nu pare să mai fie, decât un instrument pasiv. Aceasta este, cel puțin, concluzia la care ajung cei mai logici dintre teologii reformați, cum de pildă Calvin.

Cu totul altfel porcede gândirea răsăriteană. Punctul său de plecare este intuiția realității ca unitate. Cunoșcibilul nu este proiectat într-o lume exterioară și streină, ci dimpotrivă, închis în sfera personală, în așa fel că personalitatea se găsește liberă până în limitele Cosmosului. În timp ce gândirea raționalistă reduce, pe deoparte, personalitatea la eul epistemologic și la conștiința morală și pe de alta, neînsuflește lucrurile, —

gândirea intuitivă a Orientului recunoaște deopotrivă comunitatea personalității cu realitatea întreagă și spiritualitatea lucrurilor. Omul nu se mai găsește în fața lumii ca un strein, ci ca un frate. El se simte solidar cu toată creațiunea, solidar în păcat, solidar de asemenea în nădejdea răscumpărării și a transfigurării finale. Și în această situație, el se ține, în fața lui Dumnezeu, ca reprezentant al întregii creațiuni. Aci, raportul între Creator și creatură nu e conceput ca opozițiunea a două voinți, una bună, alta rea, adică sub forma unui dualism moral. Creator și creatură se înțeleg ca două naturi în același timp inseparabile și infuzionabile. Una e Absolutul, Ființa unică, Eternul, alta (care n'are existența prin ea însăși, care-și trage toată ființa sa dela prima și nu există decât în măsura participării sale la Absolut) este Libertate, posibilitate de a primi ape-lurile, ce i vin dela Absolut, posibilitate de îndumnezeire (théosis). Astfel, cu toate că creatura își trage întreaga sa existență dela Creator, ea este înțeleasă ca având o existență deosebită de aceea a Creatorului.

Alături de acest dualism antologic, gândirea creștină răsăriteană

recunoaște și ea existența unui dualism moral. Dar acesta nu este, propriu zis, un dualism, pentru că Răul n'are existență în sine și nu-și are originea decât într-o stare rea a voinței creaturii. Această stare rea și consecințele ei, corupțiunea și moartea, sânt destinate să dispară. Împreună cu întreaga Biserică creștină, gândirea creștină răsăriteană mărturisește că opozițiunea Binelui și Răului nu este eternă, că ea nu e decât un caracter al Devenirii, care va înceta cu sfârșitul timpurilor. Dar adaugă, că dualismul a două naturi și a două voinți, a Creatorului și a creaturii, va dăinui — dimpotrivă — etern, până în împărăția cerurilor. Voința lui Dumnezeu nu este, în adevăr, înțeleasă de ea ca o formă ce exclude altă formă, sau ca un cadru rigid în care creatura nu poate să pătrundă decât dacă și-a distrus propria sa formă, ci ca o ființă ce poate cuprinde pe alta fără s'o absoarbă. Voința lui Dumnezeu este o viață vastă și liberă, un val de iubire și de lumină. La chemarea sa, creatura poate să răspundă, la rândul său, printr'un elan de iubire liberă, printr'o ascultare consimțită liber. Departe de a se nimici, voința proprie a creaturii înfloarește în voința lui Dumnezeu.

Astfel, această concepție a dualismului antologic, departe de a înjosi omul (cum se pare că reproșează Jacques Bois oricărui dualism antologic) salvează — dimpotrivă — demnitatea lui și, împreună cu ea, pe aceea a întregii creațiuni. Ea afirmă, că este datoria omului să aibă voința sa proprie. Renunțarea la natura și la voința sa coruptă, nu trebuie să fie o renunțare la adevărata sa voință, nici la dorințele și înclinațiile sale profunde, ci numai la deviațiuni, la relele întrupări ale acestor înclinațiuni și dorinți. Ea afirmă în mântuire neînsuflețită voința lui Dumnezeu în afară de voința creaturii. Ea cere din partea acesteia din urmă, nu o supunere, care să n'aibă rădăcini în ființa sa cea mai intimă, ci o supunere liberă, izvorând din iubire, răspuns spontan al creaturii la chemarea Dumnezeului său. Ea pretinde astfel dela om o anumită inițiativă, o anumită străduință, pentru a se uni cu Voința lui Dumnezeu.

Pe când gândirea protestantă, dela Luter și Calvin, tinde să afirme neutralitatea naturii materiale (pentru că ea este neînsuflețită) și corupțiunea voinței conștiente, creștinismul răsăritean are mai bine tendința de a

Concordatul. După îndelungate și sbuciumate tratative, începute în 1920 și duse până la 1927, din partea guvernelor țării noastre cu Scaunul papal, proiectul de lege, despre încheierea unui concordat între o țară ortodoxă și un cult minoritar, s'a depus în 14 Mai 1929 spre ratificare pe biroul senatului.

Guvernul actual a aflat că e potrivit să aducă acest proiect de lege în fața parlamentului tocmai în preajma serbărilor dela Alba-Iulia; amână însă — generos! — începerea discuțiunii pe ziua de Miercuri, în 22 Mai, după serbări.

La Alba-Iulia

— 20 Mai 1929 —

Programul festivităților unirii naționale dela Alba-Iulia este următorul:

In revărsatul zorilor 21 lovituri de tunuri anunță solemnitatea zilei.

La ora 9, primirea M. Sale Regelui, M. Sale Reginei Maria, A. S. R. Principesei-mame, A. S. R. Principele Regent, A. S. R. Principesei Ileana și a Inaltei regente, înconjurată de Casa M. S. Regelui și a M. S. Reginei Maria.

Pornirea cortegiului regal și a Inaltei regente dela gară spre biserica Incoronării va fi salutată prin 101 lovituri de tunuri.

La ora 9-30, serviciu divin la biserica Incoronării.

La ora 10, ședință solemnă în sala unirii. Desvelirea plăcilor comemorative din sala unirii.

La ora 11 jum. A. S. R. Principele Regent, împreună cu ceilalți Regenti vor primi defilaerea, pe platoul dinaintea bisericii

Incoronării, în prezența M. Sale Regelui, a M. S. Reginei Maria, A. S. R. Principesei-mame și A. S. R. Principesei Ileana, în următoarea ordine: Veteranii din războiul Independenței din 1877; delegații studențimii dela universitățile din țară, cu drapelul roșu dela Iași, albastru dela București, galben dela Sibiu, încredințate în 1894 studențimii spre a fi reunite odată, de Liga dsoarelor române din Sibiu; junii din Brașov; arcașii din Bucovina; foștii ofițeri ai armatei moldovenești din Basarabia; fanfarele din Banat; delegația foștilor luptători din războiul Integrității; voluntarii ardeleni, bănățeni și bucovineni; corțegiul istoric, și armata.

La ora 13, masa populară.

După amiază:

Deschiderea expoziției Muzeului unirii, sub conducerea Asociațiunii culturale.

Serbări populare.

Plecarea la București.

INFORMAȚIUNI

Legiunea de onoare. La a zecea aniversare a unirii tuturor românilor, președintele republicii franceze a conferit A. S. Pincipelui Regent Nicolae marele cordon al Legiunii de onoare.

Cazuri de moarte. Ilie I. Iliescu, judecător cu titlu de consilier de Curte de Apel la Tribunalul Sibiu, om de muncă și cinste și evlavios credincios al sfintei noastre biserici, a încetat din viață în etate de 58 ani, în ziua de 15 Mai 1929, în urma unei grele suferințe. Rămășițele pământești ale regretatului defunct s'au ridicat din biserica Catedrală Vineri 17 Mai a. c., ora 15, și s'au depus în Cimitirul Central din Sibiu. Odihnească cu dreptii!

— Un vrednic lucrător în via Domnului, Petru Cucuian, paroh în Călnic după o rodnică păstorie de 40 ani a trecut la cele eterne, lăsând în profund doliu, atât numeroasa sa familie, cât și pe credincioșii parohiei. Odihnească în pace!

— Preotul Ioan Stăngu din Măgura a răposat în Domnul în ziua de 2 Mai a. c., în etate de 71 ani. Odihnească în pace!

Ordin și medalie. Pentru a se perpetua amintirea Regelui Ferdinand I, întemeietorul unității naționale și pentru a distinge pe cei cari, prin activitatea lor națională sau faptele lor militare, au contribuit în mod deosebit la realizarea unirii tuturor românilor, sau pentru cei cari în viitor își vor câștiga merite excepționale față de țară, se institue pe ziua de 10 Mai 1929 Ordinul Ferdinand I. — Se institue în același timp, pe ziua de 10 Mai 1929, o medalie Ferdinand I menită a distinge munca și jertfele pentru cauza națională.

Omagiu. Marele cotidian din capitala Cehoslovaciei, *Prager Presse*, consacra, la serbarea unirii naționale a românilor, un strălucit număr festiv de 100 pagini, bogat ilustrat. Conține articole documentate despre viața culturală, economică și artistică din România.

Presă din întreaga lume europeană și transoceanică comentează cu simpatie aniversarea dela 10 Mai, publicând șire elogiase despre România. Excepție, singură și izolată, face presa vecinilor noștri, truși și închipuiți, dela apus, cari socotesc a fi «buni» maghiari, insultând și de astă dată, pe — valahi.

Numire. Dl Aurel Popa, fost prefect al județului Târnava-mare, este numit profesor cu titlu definitiv, în învățământul secundar dela liceul de stat «Em. Gojdu» din Oradea, pe ziua de 1 April 1929 pentru specialitățile I. și literatură română și filozofia.

Sânt convocate în ședință plenară festivă Secțiunile științifice literare ale «Astrei» la Cluj, pentru zilele de 21 și 22 Mai 1929, ora 10 a. m., în localul secțiunilor («Ardealul», str. Memorandului 22, etaj). Domnii membri activi și corespondenți sânt rugați a participa.

Toți foștii întemnițați și internați de unguri în timpul războiului, din județul Sibiu, sânt rugați a se prezenta Marți în 21 Mai 1929 (a treia zi de sf. Rusalii) în Sibiu, în sala mică dela restaurantul Bulevard, la ora 2 p. m., cu scopul unei consfătuiri în vederea participării la congresul tuturor foștii întemnițați și internați, ce se va ține la Cluj în ziua de 25 Mai a. c. Acei cari nu vor putea participa personal, sânt rugați a-și trimite adresa, comunicând adresa lor exactă: dlui *Traian Ivan*, Sibiu, strada Avram Iancu 11. — Ioan Bunea, Ștefan Morar, preoți, Victor Pop, farmacist, Traian Ivan, adv. stg.

ȘTIRI LOCALE

Două reprezentații de mare efect, cu succes admirat și de spectatori străini de neamul nostru, s'au dat în serile de Miercuri și Joi, 15 și 16 Mai, în teatrul Sibiului. Asociația lirică *Opera* din București, cu orchestra filarmonică dela Cernăuți, a executat cu rară bravură operele: *Barbierul din Sevilla* și *Tosca*. N'avem decât cuvinte bune pentru toți artiștii acestei societăți, puteri valoroase, aproape toate cunoscute sibiienilor. Fac parte din turnee: d-nele Drăgulinescu-Stinghe, Costescu-Duca, domnii Căldăraru, Gualtieri, Dămian ș. a., cari în rolurile principale s'au afirmat din nou, prin jocul și vocile splendide, ca soliști cu distinse calități. Publicul numeros li-a mulțumit cu dese rechemări și aplauze viforoase.

Se aduce la cunoștință că consiliul de revizie asupra Consiliului de recrutare a contingentului 1930, se ține pentru orașul Sibiu în 30 Mai 1929 la prefectura județului Sibiu, în sala mare de ședințe. Interesații cari au de a susține o reclamație (dispenze), pot să se prezinte înaintea acestei comisii.

Începând cu ziua de 16 Mai a. c. se pot preda în curtea primăriei (str. Mitropoliei 4) dela ora 8 dimineața până la ora 1, gâdaci cărăbuși, adunați de pe teritoriul orașului Sibiu, contra plății de 1 leu pro chilogram. Gâdaci se vor preda vii și în saci.

plasa păcatul în voința actualizată, materializată, care prin intermediul deprinderilor, a modelat corpul (căci natura noastră, după renumitul cuvânt al lui Pascal, este o primă obișnuință) și nu în voința spirituală, încă liberă, nerealizată, care nu este alt lucru decât această imagine și asemănare cu Dumnezeu, după care omul a fost creat. Natura întreagă este concepută ca un Tot organic, ierarhic și personal, în care păcatul pătrunde până la atonii materiali și în care voința spirituală, liberă de drept, este de fapt mai totdeauna trasă în jos de Carne, după cuvântul sfântului Pavel: «Iar acum nu eu fac aceea, ci păcatul care locuiește în mine. Pentru că știu că nu locuiește în mine, adică în trupul meu, ce este bun, că a voi se află la mine, iar a face binele nu. Căci nu fac binele pe care-l voesc, ci răul pe care nu-l voesc, pe acela îl fac». (Rom. 7, 17-19). Eul nu este numai voința spirituală și liberă, ci și corpul, care — în starea sa actuală — este mai puțin opera lui Dumnezeu decât opera voinței rele a creației decăzute. A afirma acest lucru, nu este a înjosi natura, nu este «a disprețui opera pentru a glorifica pe Înfăptuitor». Este a recunoaște

numai că Înfăptuitorul valorează mai mult decât această operă, pe care noi o cunoaștem a fi de nimic, este — în fine — a glorifica pe Înfăptuitor afirmând că această operă are ea însăși o personalitate, că ea este liberă și prin urmare responsabilă de înjosirea sa. Această condamnare a naturii este în realitate înălțarea ei supremă. O condamni pentru că o judeci în raport cu un ideal foarte ridicat, pentru că nu vrei să te mulțumești cu starea sa actuală, ci tinzi la transfigurarea ei.

Este adevărat că o astfel de concepție este legată cu un anumit apocaliptism, pe care îl implică ideea unei creațiuni noi și necesitatea pentru creațiune de a trece prin Moarte și Înviere. Dar această regenerare nu se va face fără colaborarea propriei sale voințe. Ea va fi opera comună a voinței libere a creației și a grației care este în Isus Hristos.

Din acest punct de vedere trebuie să înțelegem ascetismul și exercițiile de contemplație practicate de toți sfinții Bisericii răsăritene, precum și «fuga de lume». În timp ce concepția protestantă a vieții creștine, în care omul, în opoziție cu lumea, se simte un instrument în mâinile lui

Dumnezeu, pentru cucerirea acesteia, naște o atitudine profetică, caracterizată mai ales prin acțiune exterioară reformatoare, — concepția ortodoxă, în care omul se simte solidar cu toată creațiunea și împreună cu ea este întors către Dumnezeu, naște ascetismul, contemplația, adorațiunea. Și acestea sânt activități, dar activități organice, interne, având ca țintă regenerarea prin interior, transfigurarea cârnii și a naturii în întregime. Omul, solidar cu creațiunea, caută s'o atragă cu el, în afară de starea de perversiune în care se găsește, către Dumnezeu. «Căci creațiunea a fost supusă vanității — nu din pornire proprie, ci din cauza aceluia care a supus-o — cu speranța că va fi oare când liberată din sclăvie și corupție, pentru a avea parte de slobozenia și gloria copiilor lui Dumnezeu. Și noi știm că — până în ziua de azi, creațiunea întreagă suspină și suferă durerile nașterii. Dar nu numai ea, ci și noi cari avem pârgha Duhului, suspinăm în noi înșine, așteptând adopțiunea, răscumpărarea *corpurilor noastre*».

Astfel, deoparte, atitudine profetică, acțiune violentă, mergând din afară înăuntru (nu superficială), vizibilă, reformatoare, omul simțindu-se instrumentul ales de Dumnezeu, pentru a îndrepta erorile umanității, «pentru a smulge și a înlătura, pentru a ruina

și a distruge, pentru a clădi și a planta» (Ieremia 1, 10). De altă parte, atitudine contemplativă, activitate organică, interioară mistică (adecă invizibilă și plecând din lăuntru), ascetică (adecă distrugătoare a naturii vechi și recreatoare a unei naturi noi), omul simțindu-se solidar cu toată creațiunea, umilindu-se cu ea înaintea lui Dumnezeu de corupțiunea sa și căutând a-L glorifica în ea și prin ea.

Iată consecințele practice la care se pare că ne duc cele două mari curente ale gândirii creștine. Cele două atitudini sânt opuse și par să se excludă reciproc. Dar poate că contradicția este mai mult logică decât reală.

În viața actuală a unui creștin conștient, ori care din aceste două atitudini nu poate să fie complet absentă. Omul religios este întors simultan către Dumnezeu și către lume. El este în același timp un instrument de corecțiune și mântuire în mâinile lui Dumnezeu și un reprezentant al lumii corupte și vinovate înaintea lui Dumnezeu. Dar prima sa datorie este de a se ține în picioare în fața lui Dumnezeu. Și numai în această atitudine, conștiința sa poate să vadă desechilibrul și deviațiunea Devenirii Cosmice, pentru ca plin de grație, de iubire și compătimire arzătoare pentru lume, să se arunce în luptă, pentru cucerirea cu trudă a ei.

După P. Fidler, traducere de Nicolae N. Gresu.

Nr. 655.

(46) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cum jure succesionis pe lângă preotul Nicolae Rădoiu din parohia Ozun cu filiile Comărlău și Sf. Ion Lunca, protopresbiteratul Sf. Gheorghe, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sunt a 1/3 (a treia parte) din toate venitele parohului Nicolae Rădoiu.

Reflecții îndreptățite la acest post sunt poftite să-și trimită cererile lor, prevăzute cu documentele necesare, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc și să se prezinte în parohie spre a fi cunoscut de popor.

Sf. Gheorghe, 19 Martie 1929.
Oficiul protopopesc ortodox român în înțelegere în consiliul parohial din Ozun.

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 139/1929 prot.

(42) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Țopa** (Boiul mic) din protopresbiteratul Sighișoara, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela cea dintâi apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. 20 jugăre pământ calitate I, sesiune parohială.
2. 70 ferdele cucuruz sfârmit.
3. Stola uzitată.
4. Lemnele necesare de foc.

Parohia nu este recunoscută până în prezent de ministerul cultelor, organele parohiale deci nu pot garanta întregirea dela stat; astfel vor fi preferiți preoții, cari pot funcționa și ca învățători, în postul de învățător, pe care l va obține pe propriul rizic dela autoritățile școlare.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt poftite a-și trimită documentele necesare oficiului protopopesc Sighișoara și a se prezenta și în parohie.

Oficiul protopopesc Sighișoara în înțelegere cu consiliul parohial din Țopa.

Sighișoara, la 24 April 1929.

Emilian Stoica
protopop.

Publicațiune de licitație

Parohia bisericii ortodoxe rom. din comuna Roadăș, plasa Cohalm (Rupea), județul Târnava mare, dă în întreprindere zidirea bisericii, prin licitație publică cu oferte închise, cari se primesc până în momentul licitației, ziua de 30 Mai 1929, ora 2 p. m. în conformitate cu planul și devizul aprobat de P. V. Consiliu Arhiepiscopesc cu Nr. 1342 din 16 Februar 1929, depunându-se o garanță de 10% din prețul de strigare în suma de Lei: 1.850,000

Planul, devizul și condițiunile de licitație se pot vedea la Oficiul parohial ortodox român din Roadăș în ori ce zi.

(45) 1—2 **Comitetul parohial.**

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, : la administrația ziarului :

Telegraful Român**A apărut**

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17
scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de
Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se pot procura următoarele **Albume de broderii și țesături românești**, de dna

MINERVA SCHAFFER n. COSMA

Album de broderii și țesături rom. vol. II 600
Caietul I Modele de cusături românești 25
" II " " " " 40
" III " " " " (8 foi) 80

Se pot trimite și prin poștă alăturând 10 lei
spese de poștă.

Călăuza agricolă

de prof. **D. Comșa**, hotărât cea mai de seamă, practică, îndemânatecă și populară între cărțile noastre agricole tipărite dincoaci de Carpați, merită răspândire în cercuri cât mai largi.

Prețul unui exemplar tomul I **Economia câmpului** e 90 lei, tomul II **Pomăritul și Vieritul** 50 lei și tomul III **Legumăritul și Florăritul** 60 lei. Tus-trele tomurile, broșate separat sau împreună, se vinde cu 200 lei și taxa poștală cu recomandație 20 lei.

Comenzile adresate autorului prof. D. COMȘA în Sibiu sau Librăriei Arhidiecezane se execută prompt, având a trimite prețul de mai înainte sau cu ramburs.

A apărut, în a treia ediție,
romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o prefață de Ion Gorun. București, Tip. I. Copuzeanu.

De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu. Prețul 60 lei, și porto.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

Istoria bisericească universală

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de
Mitropolitul Atanasie Mironescu
fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130—
" II " 150—
" III " 120—
" IV " 200—
plus spese postale Lei 30—.

A apărut

în a doua ediție revăzut și complectat

Tipicul bisericeii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese postale Lei 15.

Reclama este

sufletul comerțului

Nou !**Nou !**

Au apărut din *Biblioteca pentru studii omiletice și catehetice* de sub îngrijirea **Prof. Dr. Gr. Cristescu:**

Nr. 1. **Fă lucrul Evanghelistului**

Nr. 2. **Învățători și Sfinți din veacul al IV-lea**

Nr. 3. **Predică și cateheză**

— **Vino și vezi — meditații**

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180—, plus porto poștal Lei 15—

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o execuție foarte frumoasă.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Cântările bisericești

după melodiile celor 8 glasuri ale sf. biserici ortodoxe, culese, puse pe note și aranjate de

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 100, plus spesele poștate Lei 15

Cântări funebreale

pentru cor de bărbați, de:

Dumitru Cunțan

Prețul Lei 30, plus spesele poștate Lei 12.

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se pot comanda următoarele
odoare bisericești:

Potire

Disc și Steluță

Cădelnițe

Candele

Chivot

Copie

Lingurițe

Cruci

Cruciulițe

Cununi

Căldărușe cu mătăuz

Clopoțele pt. altar

Cănuțe pt. Sf. mir

Garnitură pt. bolnavi

Prapori

Toate aceste odoare bisericești sânt din Alpaca (Argint de China) aurite și foarte frumos executate, cu prețuri moderate.